HALK ÇAĞI

ALİ YÜCE

1980 Nevzat Üstün şiir ödülü

YEDİTEPE ARMAĞANI
TDK ÖDÜLÜ 1982

2. BASIM

HALK ÇAĞI
ALİ YÜCE

HALK ÇAĞI

şiir

(2. basım)

YAZKO
Türkocağı Cad. 17-19
Cağaloğlu-İstanbul
22 78 45

Yazarın öteki kitapları:

ŞİİRİN DİLİ, YAPISI, İŞLEVİ
BOYUNDAN UTAN DARAĞAÇ
ŞEYTANİSTAN (Roman)

Bu kitap Uğur Matbaasında dizildi,
Sebat Matbaasında basıldı,
Ağaoğlu Yayınevi Tesislerinde ciltlendi. Tel: 27 73 37
Kapak: İsa Çelik
İstanbul, 1982

HALK ÇAĞI

ALİ YÜCE

1. basım 1981

Yazarlar ve Çevirmenler Yayın Üretim
Kooperatifi

HALK ÇAĞI

HALK ÇAĞI

I

Güler kurşun
Ağlar kanım
Kısa yılcıklar içinde
Uzun uzun çağlar kanım
Yaz bunu bir yere ozan
Destan kanım

Çirkinliğin sıkar beni
Ezilirim güzelliğinden
Güldürmüyorsa bir tek yüzü
Bir bahar dolusu menekşe
Soyunup girme koynuma keklik
Küs kanım

Körse uygarlık
Gözlerini çürütmüşse uykusu
Kandırmıyorsa bir tek yolcuyu
Bin çeşmeden akan su
Yaz bunu bir yere Neruda
Tuz kanım

Eli balyoz
Ağzı sövgü üvey babam
Isırmışsa özgürlüğümü
Bir çağ dolusu köpek
Yaz bunu bir yere Hitler
Zehir kanım

Düşmüşse yere
Oğlanın oğlanlığı kızın kızlığı
Acıdan taş kesilmişse analar
Islatmıyorsa bir tek tohumu
Bir gök dolusu yağmur
Yaz bunu bir yere Nuh
Tufan kanım

DARGIN ÖLÜ

Ölü gözü
Ha açık ha yumuk
Ha fırlamış dışarı
Yitirmiş pembeyi moru
Bütün perdeleri indirmiş
Söndürmüş ışıkları

Halk ölümüyle ölmüş
Öfkeyle batmış yüzü
Dargın solgun yağız
Ağızsız bir dil
Dilsiz bir ağız
Daha bitmemiş sözü

Uyanır ölü
Batık bir gemide
Okur kendi tarihini
Dudakta başlayıp
Tabutta bittiğini
Öğrenince şaşar ölü

Ağzı geniş mi
Dibi dar mı toprağın
Ha yat ha ufalan ha çürü
Sonu yoksa bu işin
Ayaklan ya ölü

Severken en sağım
En ölüyüm yalnızken
Ne sevdalar çekti gül kuşu
Ne Keremler yandı ateşinden
Gel de bak ya ölü
Sürdüler nakışı kilimden

Bu ayıplar
Senin zamanında da vardı
Şunları da biz yarattık
Ne ağular içti ışık kuşu
Ne dağlar deldi Ferhat
Gel artık ya dargın ölü
Bir selam getir Şirin'den

HANGİ ÇAĞLIYIZ

Bu kocaman boşluk
Kimin boşluğu efendim
Basa basa korku doldurulmuş
Haydi kölem gidiyoruz burdan
Atıma bindir beni
Kırbacımı ver elime
Kırbacınız yok efendim

Kim bu geçen soysuzlar
Selamsız sabahsız başları gökte
Kullarınız efendim
Haydi kölem gidiyoruz burdan
Sırtına bindir beni
Kırbacımı ver elime
Haydi kölem geç kalıyoruz
Köleniz yok efendim

Kuşlardan göre göre
Kullarınız da oğrenmiş uçmayı
Sonra en dalgın zincir
Kölenin zinciridir efendim
Hem dalgın hem yumuşak
Otuz iki dişimi çekseniz de
Gene yerim zincirimi
Hangi çağlıyız efendim

Haydi atım kaçıyoruz burdan
Sevgilime götür beni
Atınız öldü efendim
Başucunda kişniyor sesi
Şurda bekleyin isterseniz
Sevgiliniz gelir belki
Göğsünüzde kart bir gül
Cebinizde durmuş bir saat
Şurda durup bekleyin efendim

Daha neler efendim
Bunu da mı görecektik
Anadolu'da bir alıç ağacı
Mayın döşemiş tomurcuklarına
De haydi gelin erkekseniz
Eskisi gibi çöğdüre çöğdüre
İşeyin gölgesine

POLİKLİNİK *

hastane koridor iskarpin ökçe
kep gömlek bel göğüs hemşire
çıkı tak/çıkı tak/çıkı tak
yürürken sert dururken yumuşak
sekerken hem sert hem yumuşak
doktor beğ geldi geliyor gelecek
belki on'da belki onbir buçukta
saatlar uzun uzun uzun canım kısa
doktor beğe selam edin
saatlar buçuksuz olsa

devlet baba doktor bacı ana
koridor halk kuyruk sabır kavga
bir doktora üç bin hasta
adın ne yaşın kaç neyin var
bir dakıkada üç muayene
reçete ilaç roman uy aman
kapı koridor iki hademe bir imam
kısa bir sedye uzun bir ölü
rap rap rap/lap lap lap
kart bir doktor taze bir hemşire
çıkı tak/çıkı tak/çıkı tak
gözlerinde uçurtma uçur
dudağından sigara yak

şuramda aha ta şuramda bir sancı
en derin hocalara yazdırmışım
okutmuşum üfletmişim olmamış
iniş yokuş kağnı eşek yaya
kalkıp gelmişim ta buralara
duvar diplerine kapı önlerine
uzanmışım oturmuşum çömelmişim
sırtımı önce Allaha sonra duvara dayamışım
doktor beğ geliyor geldi gelecek
beklemişim beklemişim beklemişim
söz bulamamışım söylevecek

sırtımda taşımışım utancınızı
çağınıza uygarlık taşımışım
güzellik taşımışım kadınlcra kızlara
damarlara kan yüzlere kahkaha
kışır memelere süt taşımışım
barış taşımışım kör güvercinlere
tüfek yumruk sopa seferberlik
yirmi kişiye bir kara somun
kırk kişiye bir matara kaynar su
Yemen çöllerinde ot yiyerek
çarpışmışım Allah Allah diyerek
çağlar uçuklamış sesimden

Kemal Paşa İsmet Paşa kurtuluş savaşı
İstanbul Çanakkale İzmir İstanbul Kars
top tüfek süngü sopa yumruk iman
Ay'da insan izi yoktu o zaman
dördüncü top taburundan Bekir Çavuş
iniş yokuş kağnı eşek yaya
kalkıp ta buralara gelmişim
duvar diplerine kapı önlerine
uzanmışım oturmuşum çömelmişim
şuramda aha ta şuramda bir sancı
ister gel ister gelme doktor beğim
ben ölmeye alışmışım

* 1980 Türk Tabipler Birliği İzmir şubesince açılan şiir yarışmasında birincilik ödülü almıştır.

YÜKÜM SENİ TAŞIYAMAZ OLDUM

Şey Beyin belinden İnip
Şey Hanımın dölevine
Düşseydim eğer
Nur inerdi doğduğum eve
Damımıza altın yağardı gökten
Yağ bal ırmakları akardı
Kapımızın önünden

Piyano çalardı şimdi
Kazmada kuruyan
Çamaşırda çürüyen ellerim
Bir robot gebe kalırdı
Çocuk doğururdu yerime
Eskimesin diye etlerim
Robot emzirirdi yaramazı
Örselenmezdi memelerim

Dünyaya geldim geleli
Her pazarda satıldım
Her meydanda astılar beni
Isırıldım her sokakta
Yerler gökler yara şimdi
Kanamış dağ taş ot çiçek
Havlar üstüme üstüme
Kurt kuş börtü böcek

Düğmeye basar basmaz
Uyanır makine denen ifrit
Yutuverir yalnızlığımı
Daha büyük bir yalnızlık
Kendi elimle yokuş üretirim
Yük üretirim kendi sırtıma
Taşısam nasıl taşınır
Saklasam nere sığar gerçek

Kim bilmez kim
Yar yoluna sevgl döşemeyi
Dünyayı bir uçtan blr uca
Kim istemez barış yeşertmeyi
Taşısam nasıl taşırım
Kaçsam nere kaçarım yüküm
Nasıl kurtulurum nasıl
Atmadıkça sırtımdan senl

BUMBAR

Sorfamız hazır efendim
Lütfen salona buyurun
Siz şuraya onur verin
Siz de şöyle buyurun
Konuk gibi davranmayın
Hadi lütfen buyurun

Buyur istemez efendim
Ev bizim ekmek bizim
Lütfen önce siz buyurun
Ay ne hoş beyiniz var
Ha ha ha / ki ki ki
Bağışlayın efendim
Biraz şakacı bizimki
Bardaklar havaya
Hoş geldiniz tıkk
Tanışmamız onuruna
Güzelliğinize tıkk
İnceliğinize tıkk
What a lovely beyiniz var
Ha ha ha / ki ki ki
Bağışlayın efendim
Biraz çapkın bizimki

Altın kaşık gümüş tabak
Kadın erkek şıngır mıngır
Ay ne güzel yaşamak
Soda viski şampanya
Demokrasimiz onuruna tıkk
Tavuk piliç ızgara şiş
Ay bu bumbar ne güzel pişmiş
Elinize sağlık Ceyda'nım
Hiç yemedik böylesini
What do you say Miss Mary
Süheyla'nım ne dersiniz

Kuzu balık pirzola şiş
Ay bu demokrasi ne güzel pişmiş
Elinize sağlık Anjel'anım
Hiç yemedik böylesini
Hadi biraz daha buyurun
Nişanlınız beğenmedi
Bari siz buyurun ha ha
Şundan da buyurun ki ki
Bundan da buyurun ha ha
Ay vallahi gücenirim
Şundan da buyurun

Bardaklar havaya tıkk
Bumbarınız onuruna tıkk
Kadın kız bayat taze
Esmer kumral sarışın pembe
Şıngır mıngır şık
Ay ne tatlı kızınız var
Ha ha ha / ki ki ki
Bağışlayın efendim
Biraz mayhoş bizimki

BABALARIMIZ

I

Benim babam Hisarcık'ta
İnanmış bir çiftçiydi
Toprak gündüz Tanrısı
Gece karısı gibiydi
Ekinler ağaçlar otlar
Oğlu kızı gibiydi

Benim babam
Topraksız bir çiftçiydi
Gece Aslı'yla üşüyüp
Gündüz Kerem'le yanardı
Ekinler yeşerdiği zaman
Leyla'yı bırakıp
Mecnun'u kucaklardı

Şimdi Hisarcık'ta babam
Düşmüş elden ayaktan
Sabah namazından sonra
Tutar kıracın yolunu
Değneğine dayana dayana
Sürüye sürüye ayaklarını
Gider eski karısına
Kafdağına bakar gibi
Uzaktan bakar çocuklarına

2

Memedin babası
İzmir Alsancak'ta
Demiryolu işçisiydi
Ağladı emekli olurken
İşinin delisiydi

Balçova'da oturur şimdi
Ne zaman bir kampana çalsa
Bir kulağı kırmızı
Bir kulağı yeşil çınlar
Kalabalıklara bata çıka
İne bine dolmuşlara taksilere
Alsancak'a gider ustam
Demiryolunu sevmeye

Bir ay doğar yüceden
Derken bir lokomotif kişnemesi
Kan ter içinde bir tren
Yorgun argın girer istasyona
Bir yanı kırmızı
Bir yanı yeşil zonklar
Ağzına kömür tatlısı verir ustam
Çelikten döşek serer altına

Bakar ustam
Keman telleri gibi gerilmiş raylara
Anılar indirir eski vagonlardan
Bindirir yeni vagonlara
Bir sıgara yakar ustam
Savurur dumanını
Geçmişte kalan yıllara

HİÇ Mİ GÜZEL GÖRMEDİK

Hoş geldiniz
Bir elinde yorgun bir tuz
Bir elinde yara komşum
Evi kaça tuttunuz
Kira elektrik su
Hoş bulduk hoş bulmadık
Bu söz burada kalsın komşum
Kaçtı bizimkinin uykusu

İşte Ankara'dasın
Kar da yağıyor ne güzel
Ne güzel mi dediniz
Bir çöl yapıyor kendine
Gümüşten kazması küreği
Görünmeyen elleriyle

İşte Çankaya'dasın
Sıkılmış havanın suyun canı
İs de yağıyor ne güzel
Ne güzel mi dediniz
Başsız bir dağa çıkıyorum
Burdan mı geçsem şurdan mı
Basmadan bir bulut ölüsüne

Uçsak mı sürünsek mi
Bizim semtin otobüsü
Politikaya atılmış ne güzel
Politika mı dediniz
Kirli sabunla yıkayın ağzını
Bağlayın çürük bir iple
Şakıya şakıya geçsin bülbül
Demokrasinin önünden

Kağıttan kuşlar ötüşür
Belleğimiz tıka basa demeç
Kız oğlandan ürker
Biz hem oğlandan hem kızdan
Hadi tutun dedim
Tutun birbirinizin elinden
Barışa doğru yürüyün
Caddelerin kansız yerinden

İşte Kızılay'dasın
Sıgaran da bitmiş ne güzel
Ne güzel mi dediniz
Her kime selam versem
Dedikodu dolduruyor cebime
Baca dumanı dolduruyor
Boğuluyorum ne güzel

Yeni yılınız kutlu olsun
Vitrinlerde ağaç ölüleri
Ceketini ters mi giymiş
Çağdaş uygarlık
Ayağını mı vurmuş çizmesi
Bir gözünün uykusu
Bir gözüne dolmuş
Cırcıvık gecelerde
Kilotunu yitirmiş dünya güzeli

Sen oturup kalkarken
Yürürken salına süzüle
Koynundaki yaban gülleri
Değer ya birbirine
Zonklar bütün davullarda
Gerilmiş teke derileri
Salonları terletir karakış
Uşütür teneke evleri

Her sabah erkenden
Uyanır uyanmaz ilk işlm
O sözcüğü yoklamak
Kaçıp gitmesin diye
Senin için yazdığım
Çoban şiirinden

Sen oturup kalkarken
Oynarken kar üstünde
Koynundaki et gülleri
Sürtünür ya birbirine
Başı döner kardan adamın
Bakır mangalda meşe közleri
Çıldırır sessizce

Bir yanağı sarışın
Bir yanağı kumral bebek
Sen saçlarını savururken
Girerken blr şiirin lçlne
Ekmeğe zam gelmiş ne güzel
Sen şiiri bırak ozan amca
Başka bir iş bul kendine

Yarın ilk işiniz
Bir bilgi sayarla tanışmak
Ya bir soran olursa
Kimin yakınısınız
Niçin geldiniz beton çağına
İş arıyoruz dersiniz
Hadl bakalım
İnanma sırası kimde
Yetkimize dayanarak
Gerçeği masala kattık lşte

KADIN RESİMLERİYLE YATAN ADAM

Aynı anda
Kırk kavağa birden
Tırmanıyor ürkek bir kan
Bu gece sabaha karşı
Taze öpüş aranıyor
Kart bir hastaya
Uçukluyor teneke evde
Bir çift kız dudak

Bindirmiş gözlerini
Uykunun mor kısrağına
Kadın resimleriyle yatan adam
Işıklar sönünce kentte
Mürekkep dolu bir kuyuyo düşüyar
Saatlerimizin ibresi

Acılı analar
Çelikten bir deftere yazıyor
Ezbere bildiklerini
Oğulları vuruldukça sokaklarda
Arıların elinde kalıyor
Kanlı bir petek

Yeryüzündeki
Bütün harozları vursa da
Gecenin kör tüfekleri
Gene sabah olacaktır
Beni yanlış anlama sakın
Kadın resimleriyle yatan adam

TEKERLEK

El ayağın gözüydü
Kafanın öğretmeni emek
Balçık mıydı ilk dersimiz
Söyle bana tarih dede
Nece konuşurdu insan
İnsan olmadan çok önce

Kuruyup kalmıştı gülmemiz
Doğanın dargın yüzünde
Nereye buyur etsek
Nasıl ağırlasak korkuyu
Nece konuştu davulumuz
Patlamadan az önce

Duyar mıydın taş balta
Ölürken nece ağlardı mamut
Uzun kavak neler söyler
Nasıl bakar mavi göğe
Bilir misin çağdaş balta
Özgürlüğün nesi gelir emek

Ben mağara çağlı kız
Kadın olmadan az önce
Sırtlan derisi çamaşırlarım
Nasıl değmişti etime
İnim daha mı karanlıktı
Daha mı kıllıydı dudaklarım
Öpüşmeden az önce

İnsan büyüdükçe
Sen niye küçülürsün evren baba
Ben mağara çağlı taze gelin
Kart bir Tanrıydı kocam
Bırakıp gitti yeryüzünü
Koskocaman gövdesiyle
Nasıl sığdı daracık göğe

Yol mu sonsuz tekerlek mi
Söyle bana zaman usta
Uygarlığın nesi gelir emek
Ben mağara çağlı büyücü
Gerçek doğmadan çok önce
Çaldım masalın kapısını
Gecenin geceyi yuttuğu yerde
Işığın döllendiğini gördüm
Selam durdum güneşe

ÇAĞIM SENİ
SEVMEYE GELDİM

Bu bir ev
Bir ev ki bacası küs
Çatısı bumburuşuk
Ağzı nerde dili nerde
Duvarları neden şiş
Ağlar kapısı penceresi
Balkonunu kim eğmiş

Mermere tahtaya balçığa
Can vermeye gitmiştim
Döndüm geldim işte
Ellerim yeşil yaprak
Koynum koltuğum yemiş
Hangi yüzle gelip
Uzanmış döşeğime ölüm
Ne hakla evime girmiş

Cansızlara
Can vermeye gitmiştim
Gövertmeye bütün ekinlerl
Döndüm geldim işte
Koynum koltuğum buğday
Hangi yüzle koklar beni ölüm
Ne hakla şiirime girmlş

Bu da bir kuş
Bir kuş ki gözleri bağlı
Yurdu yuvası bumburuşuk
Kırmakla bitmiyor kanatları
Yahu bu ne biçim kuş
Soruyor kuş cellatları

Bu da bir kız
Bir kız ki demir dudaklı
Dinamit çiğner ağzında
Sasımış dünyaya bakışı
Çok sövmüş az okumuş
Kim tükürmüş bu gonca güle
Bu çirkin kumaşı kim dokumuş
Susuyor gül cellatları

İnsanı insana
Kardeş etmeye gitmiştim
Döndüm geldim ki
Kanamış okullar meydanlar
Bütün doğrular eğilmiş
Bizim yurtluymuş bu çirkinlik
Bizim çağlı değilmiş

BAYRAM GÖRÜŞMELERİ

Bilmezsiniz
Ben sizin Cafer eniştenizim
Hiç kimseyle evlenmeden
Enişteniz olduğumu
Nereden bileceksiniz
Çocuktunuz o çağlarda
Şimdi de çocuksunuz
Ne bileceksiniz

Ağzımla söylüyorum işte
Ben sizin Cafer eniştenizim
Çocukken top oynardık
Aynı takımdaydık kiminizle
Bütün gün kovalardık çaput topu
Her yanımız kırık içinde
Ana avrat söverdik birbirimize
Yensek de yenilsek de
Her maçtan sonra ağlardık
Şimdi gene öyleyim ben
Bakmayın güldüğüme

Unutmayın olur mu
Ağzımla istiyorum bunu sizden
Ben sizin Cafer eniştenizim
Ufak tefek kusurlarım varmış
Varsa da yoksa da inanmayın
Birbirinden yakarım sıgarayı
Sesim soluğum kurum
Taşım toprağım alkol kokarmış
Hem inanın hem inanmayın

Bir yerlere gidin yarın sabah
Gerekirse birkaç gün dönmeyin
Bana selam salın uzaktan
Alsam da almasam da salın
Hangi denizde boğuldum ben
Ne bileceksiniz
Mavi bir su yapmışlar
İçine tuz atmışlar
Deniz gibi görünür uzaktan
Sakın yaklaşmayın

Yeşil bir su yapmışlar
İçine kuş atmışlar
Bahar gibi görünür uzaktan
Aman ha inanmayın
Ev ekmek çocuk avrat
Kaçımız sağ kaçımız ölü
Hangi türküler sevilir bizim evde
Ben hangi dağda vuruldum
Ne bileceksiniz
Ama biliyormuş gibi yapın
Ben sizin Cafer eniştenizim
Aman ha aman unutmayın

Bunu saymam gene buyurun
Ay ne cici kız bu böyle

ÜLKEM ÜLKEM GÜZEL ÜLKEM

Çukurova'da her şeyin
Kav-çakmak olduğu
Ateş koktuğu günlerde
Bir öğle molasında
Dayasam yanan ağzımı
Terleyen blr toprak testlye
Kana kana içsem seni
Dişi suyum

Ya da bir akşam üzeri
Gökyüzünün gökyüzü
Denizin deniz koktuğu
Bir Mersin sokağında
Ben evden kaçmış bir çocuk
Sen Antakyalı bir yağmur
Sırılsıklam ıslatsan beni
Değişse huyum

Bakıldıkça içiçe
Bir yüzde iki gülücük
Isıtan yerleri gökleri
Hem sıcak hem taze
Durmadan açsa kış yaz
Bir kadının yüzünde
Binlerce kız gülücük

Bir sabah uyanıp baksam
Anadan doğma soyunmuş şlir
Bal akıyor memesinden
Boyundan utan Ali Yüce
Kafdağına çıkamazsın sen
Netsen neylesen olmaz işte
Küstürme emek bacını
Buruşmasın halk bayrağın
Ne derse desin sanat tüccarı

Ülkem ülkem güzel ülkem
Sen ki değişmezdin
Bir saman çöpünü
Dünya dolusu altına
Niçin yatı yatıveriyor şimdi
Tertemiz insanların
Kipkirli paraların altına

ÇATIŞMA

İşte burdayım
Kaldır başını gör beni
Çağımın ortasından
Gelip geçen yolcu

Küçük bir tüy gibiyim
Büyük bir kuşun kanadında
Kaldır başını gör beni
Kanatmış barış yanımı
Tüfek yanım

Ne zaman şiirden ayrılsam
Dışına çıksam sevgilerin
Isırır güzel yanımı
Çirkin yanım

Hem öğrensin türkülerimi
Hem unutsun çocuklar
Kurtulsun taş yanımdan
Tomurcuk yanım

Söyleyin Köroğlu'na
İnsin artık doğdan
Kırsın atsın kılıcını
Devirmiş zorba yanımı
Halk yanım

BİR DE GÖZLÜKSÜZ BAKIN

Hani mi deniz
Bakın işte şurda
Tam kenarında karanın
Kötü bir şey mi oldu
Niçin giyindiniz

Şuna tuz diyoruz
Şu da sorumsuz bir balık
Denize sırtını dönmüş
Diriltip de sorabılsek
Kaç yıl önce ölmüş

İncir mi dediniz
Yaprağı mı incirin
İşte şurda bakın
Pişmemiş zımpara kağıdı
Kötü bir şey mi oldu
Geçen yaz niye buyurmadınız

Takın gözlüğünüzü
Şu delikten içeri bakın
Ne görüyorsunuz
Şu Adem şu Havva
Şu da dikenli bir kilot
Niçin sırıtmodınız
Bir de gözlüksüz bakın

Nerde mi mutluluk
İşte şurda bakın
Kaldırın kuyunun kapağını
Korkmayın bayım
Bu kobra geceleri horlamaz
Dişleri sizin ağzınızda

Gözlüğünüzü çıkarın takın
Çıkarın takın
Şimdi sırıtın biraz
Bir şey görmediniz demek
Bir de gözlüksüz bakın

İn misiniz cin misiniz
Gölgeniz burda duruyor
Siz nereye gittiniz
Açık söyleyin bayım
Yoksa gölge ticareti yapan
O herif siz misiniz?

SANA ÖYLE GELMIŞ

Bir zamanlar ben
İstanbul'da padişah Iken
Düşlerine girmişim Batı
Belki de girmemişim
Sana öyle gelmiş
Uygarlığın ısırmış uygarlığımı
Dağlar gibi devrilmişim
Belki devrilmemişim
Sana öyle gelmiş

Ak Batı kara Batı
Alnımda bir top ışık
Sırtımda yara Batı
Hasta demişsin bana
Öldü demişsin Batı
Belki de ölmemişim
Sana öyle gelmiş

Bir zamanlar ben
Ankara'da Atatürk Iken
Cumhuriyet iken Anadolu'da
Ulus iken halk iken
Birlik iken kavgada
Çürük bir diş gibi
Çektirip atmışım korkuyu
Bu beden bu cana dar gelmiş
Kan Içinde kolmış yüreğim
Yaşamak bana ar gelmiş

Şimdi aylardan mor menekşe
Günlerden Kırmızı karanfil
Karışmışım halk toprağına
Kızarmışım morarmışım
Açmışım bütün çiçeklerde
Güle güle koklayın çocuklar
Sürtünmeden Batının karasına
Ağına takılmadan
Güle güle büyüyün çocuklar

BAŞLANGIÇ

Mavi gökte pembe ağartı
Işık ısı tan
Evreni kucaklayıp
Yavaşça ısıtan
Bir gülme başlangıcı

Ben Mersinli
Bir portakal ağacıyım
Çiçeklerimi çıldırtır
Isı ışık tan
Kamaşır dallarım yapraklarım
Meyvamdaki ışıktan

Ben Antakyalı
Bir defne ağacıyım
Derenize geldim yunmaya
Arkanızı dönün kavaklar
Utanıyorum soyunmaya
Bir söylence başlangıcı

Ak bir suyun karnı
Kuytu dingin dulda
Fırınlanmış sıcaklık
Kız bakışlı bir dulda
Döllenme başlangıcı

Şişiyor haftalar aylar
Saatler dakikalar şişiyor
Tahtayı deliyor yalanlar
Patlıyor eniştemizin davulu
Leş kokuyor meydanlar
Yeni bir çağ başlangıcı

Ben okuldan kaçmış
Türkiyeli bir kitabım
Aç koynunu güzel çocuk
Saklanmaya geldim
Çirkinlikten karanlıktan
Aklanmaya geldim
Uygarlık başlangıcı

BAHAR-KARŞI BAHAR

Derebeyinin deresinde
Ağlamayı öğretir söğüt
Dallarına yapraklarına
Gülmeyi öğretmez neden
Çiçek açmaz doya doya
Utanır kuru kavaklardan

Siz mi baharı getirirsiniz
Yoksa bahar mı sizi
Kanatları çiçek açan kuşlar

Bir sömürgen bana
Ne zaman günaydın dese
Kir içinde kalır sabahım
Bütün şiirlerim bitlenir
Sirke karışır pekmezime
Gülmeyi çirkinleştirir yüzüm
Kitlenir azığım
Demirden bir çıkına

Siz mi suyu yıkarsınız
Yoksa su mu sizi
Nehir gibi akan kızlar

Kara toprağın karnında
Tek başına korkar tohum
Ödü kopar karanlıktan
Hiç mi hiç sevmez yalnızlığı
Yarıp çıkar kara topraktan
Karışır kalabalığa

Siz mi güneşi ısıtırsınız
Yoksa güneş mi sizi
Sesleri kibrit kokan çocuklar

Kavuşur yeşilin serinliği
Sarının sıcaklığına
Buğdayın memeleri zonklar
Kanatlanır değirmen taşları
Çıldırtır hamuru maya
Büyük bir kahkaha atar ekmek
Anasının saydam karnında
Dağdan dağa sıçrar bebek

Sen mi ışığı geçirmezsin
Yoksa ışık mı seni
Antakyalı derebeyi duvar

KIŞ İLE DALGA GEÇTİK

Güneyde kış gelince
Kış gelmez ya
Takvimler öyle gösterince
Odun alınır kömür alınır
Ocaklar yansın
Bacalar tütsün diye

Sütlü inekler gibi gerinir
İri memeli mor bulutlar
Kat kat giyilir güneyde
Paltolar kazaklar buluzlar
Yürünür titreye büzüle
Elden geldiğince üşünür
Dalga geçilir kış ile

Tanığım ol martı kuşu
Rüzgârımız kadife bizim
Yağmurumuz kuş sütünden
Denizimiz güneşi emmiş
Öyle taze öyle sıcak
Sanki etin etime değmiş

Yalan söylemiyor şiir
Kabuğunu kırıyor gerçeğin
Antakya'da Adana'da Mersin'de
Anadan doğma soyduk Akdeniz'i
Çaktırmadan birbirimize
Köpük sağdık memelerinden
Sürdük ekmeğimize

Ballı incir kokulu muz portakal
Dalları soframıza eğilmiş
Söyle bana kazma sapı
Denizde karada havada
Kim biriktirmiş bu sıcaklığı
Bunca güzelliği kim serpelemiş
Nur topu gibi sevdalar
Biz kaçtıkça üstümüze gelmiş

ÖPE ÖPE

Oldu bir kez sevgilim
Bir yanlışlık yaptı doğa
Isırgan otları gül oldu
Küstü gözlerindeki menekşe
Aman ha Karac'oğlan duymasın
Nerde benim yedi dilde
Türkü söyleyen ağaçlarım
Öpe öpe yeşerttiğim ekinler
Et koynumda ısıttığım ilk yaz
Şiirime sürgün geldi
Uşüdü biraz

Söz aramızda diyor Tuncer
Aman ha kirvem
Sizin kış duymasın
Ürkek bir yaz getirdik
İstanbul'daki evimize
Hani ya benim Çukurovam
Ekmeğime sürdüğüm sarı sıcaklar
Çerçi kâğıdından şeytan uçurtmam
Gökyüzüne büyük geldi
Güldüm biraz

Acı gerçek kara gülme
Sormak ayıp olmasın
Sürgün mü geldin yüzüme
Olur böyle şeyler sevgilim
Kokar gecenin ayakları
Yalanı dolanı geçirir de
Sevgiyi geçirmez karanlık
Hani ya benim çatal yüreğim
Nerde öpe öpe ısıttığım yaz
Dağlarca dedem duymasın
«Dünya bu kadar güzelken»
Öldüm biraz

Oldu bir kez sevgilim
Boğuldu yağmur bulutları
Yabancılaşmış bir suda
Aman ha Asi nehri duymasın
Kıl heybemde kitap ölüleri
Kan yağmurları başımda
Hani ya benim kepeneğim
Et koynumda sakladığım sevgi
Yeryüzüne büyük geldi
Dağlarca dedem duysun
İnsanlar bunca çirkinken
Sevdim biraz

KARACA OĞLAN'IN KARASI

1 — KARAC'OĞLAN SEVDALANMIŞ

Yüreğimiz altın bizim
Evimiz kerpiç
Ya her gün gel bize
Ya uğrama hiç

Gonca gonca güllerin
Bal dolmuş memelerın
Çözülmüş düğmelerin
İlikleme hiç

Bilek ince bel ince
Sazımdaki tel ince
Yanmaya başlar Çukurova
Mızrap tele değince
Söndürme hiç

2 — KEREM'İN ATEŞİYLE YANMIŞ

Bir tatlı yalan ile
Ağlat beni avut beni
Yüzün yüzümden utansın
Saklan bir türkünün içine
Mendilin dışarda kalsın

Saçlarının teline
Öldür beni as beni
Cesedim havada kalsın
Sevabımı Tanrıya sat
Günahım boynunda kalsın

Kerem'in ateşiyle
Yandır beni yak beni
Düğmeler ilikte kalsın
Dumanım dağlara sal
Küllerin koynunda kalsın

3 — KARAC'OĞLAN HASTALANMIŞ

Kanatmasın diye türküleri
Bağladım dilimi bin bağ ile
Kuyulara doldurdum acıları
Kapadım ağzını bin dağ ile

Eskitmesin diye sevdaları
Bağladım zamanı bin bağ ile
Kanıma karışan senli bir an'ı
Değişmem sensiz bin çağ ile

Girmeyin düşüme kanatsız kuşlar
Yalnızlığı yurt eyledim kendime
Kendi dizime koydum başımı
Kendim ortak oldum derdime

4 — KARAC'OĞLAN OZAN ÖLÜSÜ

Kucağında saz ölüsü
Türkü ölüsü ağzında
Duymaz ki sevgilin seni
Yüreğinde taş ölüsü

Şu yokuşu çıkabilse
Gülmeye başlar tekerlek
Gittikçe büyür ağırlığı
Sırtında şiir ölüsü

Kerem desen Aslı desen
Yunus ile alıç yesen
Emzirmez ki anan seni
Memesinde süt ölüsü

Isıtmaz kara toprağı
Kış içinde yaz ölüsü
Soyunup girsen koynuna
Yakar seni köz ölüsü

5 — KARAC'OĞLAN GEZMEYE GELMİŞ

Bir yağmur sonrasıydı
Toprak kokuyordu dünya
Yeşermişti dudaklarım
Öpüşürken tomurcukla

Nerde bu dağın dumanı
Ne olmuş yüksekliğine
Bu çiğdemi kim ürkütmüş
Kim basmış bu sümbüle

Bahçede nar yabancı
Kolumda yar yabancı
Ben bu dağı nasıl çıkam
Başında kar yabancı

Demokrasidir teyzemiz
İçi kirli dışı temiz
Neylesin böyle güzeli
Karac'oğlan eniştemiz

Karac'oğlan'ın karası
Sardıkça azmış yarası
Bir güzele gönül vermiş
Çıkışmamış parası

Ülkesine dönüp gitmiş

YUNUS'LAMA

Hacı Bektaş velimiz
Türkçe söyler dilimiz
Bin olısar birimiz
Halkız elhamdülillah

Yunus halk ekin toprak
kıraç kurak bozkır çorak
açlık kıtlık ekmek saman
moğol akın korku toz duman
mal can kıyım kıtlık yağma
ürk ezil büzül sığın saklan
su irin ekmek diken saman
as kes saldır öldür boğazla

Tohum dargın tarla kıraç
Karnımız tok gönlümüz aç
Sana geldik Hacı Bektaş
Geldik elhamdülillah

Yunus yoksul miskin rençper
Hacı Bektaş buğday nefes
el açık dil açık gönül açık
Yunus heybe alıç kıraç hurma
buğday mı istersin nefes mi
buğday diler yoksul Yunus
boşaltır alıcı Hacı Bektaş
Buğday doldurur yerine

Yu beni kirliceyim
Pişir beni çiğceyim
Bir uzun hece ile
Sor halimi niceyim

saray sultan şato derebeyi
bey paşa konak köşk villa
kadın şarap şiir debdebe
altın gümüş kırbaç emek
din kuru katı Tanrı uzak
halk eğil bükül ürk saklan
Yunus derviş miskin yoksul
sevgi ılık sıcak sonsuz pınar
insanda Tanrı / Tanrıda insan

Deniz damla dünya nokta
Gözümüz yok azda çokta
Yer yukarda gök aşakta
Komşumuzdur Tanrı bizim

derviş miskin dost ulu bilge
Yunus Usta ev kurar Sırat üzre
kıl kılıç Sırat ateş çimen
evren tarla Yunus tohum nefes
şiir inanç ekin kutsal emek
yoldur yollar kesilince
dildir dillerin bittiği yerde
insanda Tanrı / Tanrıda insan
yer yağma gök yağma korsan'ız
demokrasi yasa masa talan
yer kirli gök kirli uygarız
elimizde balta dişimizde kan

Yakın nere uzak nere
Sevgi bize yol olısar
Sen inicek gökten yere
Zehir bize bal olısar

Yunus buğdayı alıben
geh düşünüp geh yürüdü
buğday biter nefes b tmez
yarı yoldan gerl döndü
varıben Bektaş Veli'ye
buğdayı algıl karnım tok
nefes ver bana gönlüm aç
Tapduk'a verdik biz onı
diyecek Hacı Bektaş Veli
biniben gönül atına
vardım Tapduk'un katına

Kırk yıl odun taşıdım
Tapduk'a yoldaş idim
Girmedi eğri bir odun
Bu dergâhtan içeru

şiir yumuşak nefes sıcak
diller dili ballar balı
et kemik sevgi damla umman
gök sevgl yer sevgl çalap
senlik yok benlik yok insanız
canlı kardeş cansız kardeş
insan hava su toprak ateş
beden bedene can cana

Hamcayım oldur benl
Dalına kondur beni
Ne cennet ne cehennem
Sevginle yandır benl

TELLİ KUR'AN

Biz ki telli Kur'anız
Parmak verdik size
Mızrap verdik ey ozan
Her parmağın ucunda
Binlerce göz kulak verdik
Biz ki halk soyundanız
Türküler Cumhuriyetiyiz
Ezgilere ağız dil verdik
Kanat verdik sözcüklere

Günah kılınmıştır onlara
Ordular toplar tüfekler
Öldürmek ayıp kılınmıştır
Onlar ki türkü bilmezler
Yürekleri taş kılınmıştır
Ellerimiz uzak ellerinden
Biz ki telli Kur'anız
Parmaklarla okunanız

Bilmezler mi ki
Biz her gelene vereniz
Alan değiliz her geçenden
Aç iseniz ekmek verdik
Kumaş verdik çıplaksanız
Kuşa kanat ağaca yaprak verdik
Apaçık de ki onlara
Biz toprak soyundanız
Kazma ile okunanız

De ki onlara ey Ruhi
Nefreti öğretmedik kimseye
Hiç usanmadan sevenleriz
Biz ki telli Kur'anız
Yalan değmedi tellerimize
Apaçık bildir ki onlara
Biz insan cumhuriyetiyiz
Nakışız türküyüz halkız
Evrensel merhabayız

İT ETİ SATIYORUM

Alın sizin olsun
Yasa hukuk mukuk adalet
Doktor ilaç milaç hastane
Sağlık sultanlık sizin olsun
Buyurun siz gülün demir yüzlerle
Alın sizin olsun mutluluk
Alın başınıza çalın

Betonarme göklerde
Buyurun siz uçun beyim
Siz geçin altın köprülerden
Buyurun siz unutun
Doğayı insanı sevdayı
Demir çiçekleri siz koklayın
Ben şiir yazıyorum hay oğlum
İt eti satıyorum

Ne dövüşür ne sevişir oldum
Toprak ile ekin ile kuş ile
Şiir yazıyorum hay oğlum
Kendimi yakıyorum cayır cayır
Alın size kalsın küllerim
Bilim uygarlık babanızın malı
Alın sizin olsun teknik meknik
Alın başınıza çalın

Ne ki sanat
Sanatçı kim ki beyim
«Baştan ayağa yaredir»
Türkü yakıyorum hay oğlum
Sazımı yakıyorum cayır cayır
Peki buyurun siz yaratın
Siz yanın cayır cayır
Alın sizin olsun ateşim
Alın başınıza çalın

Sabır yakıyorum hay oğlum
Acılar yakıyorum cayır cayır
Damla damla göl oluyor
Deniz oluyor sevgi
Buyurun siz için kana kana
Bu ucuz suda siz boğulun

SEVDALI SÖZCÜKLER

Beni tanımadın mı dedi
Bir sözcük bir sözcüğe
Çevir zamanın yapraklarını
Belleğini iyi yokla
İyi bak gözlerimin içine
Anılar devşir yüzümden

Bir yağmur sonrasıydı
Yan yana düşmüştük hani
Bir şiirin ilk dizesinde
Göz göze gelmiştik birden
Bir şey kımıldamıştı içimizde
Sonra sürülmüştük şiirden
İzinsiz öpüştük diye

Anımsadım dedi öbürü
Elim eline değince
Bindim sevdanın mor atına
Gittim ta eski günlere
Küçüldükçe büyüdü hüzün
Adını bilmediğim bir şey
Çıt diye kırıldı içimde

Ne acılar çektim bilsen
Nelere katlandım gurbette
Senetlere tutanaklara geçtim
Yıllarca ad oldum bir kötüye
Bir an bile unutmadım seni
Göz göze gelmedim hiç
Senden başka bir sözcükle

Sesin sesime değince
İçimdeki süt denizleri
Köpürmeye başladı gene
Öpüşe banınca dudaklarımızı
Kendi kokusunu duydu yosun
Şiirin gizli aynasında
Kendi rengini gördü menekşe

Haydi gel dedi
Dişi sözcük erkek sözcüğe
Başka bir şiire girelim
Görünmeden ozan abiye

ZİNDAN

Az önce buradaydı
Başımı koymuştum dizine
Kaçıp gitmiş şiir
Sonsuz bir zindan içinde
Rastlayan olmamış izine
Kanatlarını yaka yaka
Uçup gitmiş şiir

Denizden çıktı şiir
Yürüdü kendi içine aka aka
Sırtı duvar aynası
Yorulmaz yükümü yansıtmaktan
Titreşmeye görsün sözcükler
Gıcır gıcır yıkanır evren
Gelip oturur gönlümüzün ortasına
Her kim ki gözsüzdür kördür
Bilsin ki iki elim yakasında
Işıktandır şiirin zindanları

Hep sağdır şiir
Hiç öğrenmemiştir ölmeyi
El etmeye görsün özgürlük
Öpüşmeye başlar sözcükler
Karada denizde havada
Her kim ki göbüttür böndür
Bilsin ki iki elim yakasında
Sevgidir şiirin kurşunları

Yüklenmiş baharı sırtına
Gezdirir coğrafyccı leylek
Döllenmeye görsün bir sözcük
Şiir at gibi kişner haritada
Kuşlar türküsünü
Ağaçlar çiçeğini söylerken
Analar ağıt yakar
Okula giden çocuklarına
Her kim ki devlettir
Sağırdır buzdur
Bilsin ki elim kulağında
Közdendir halkımın çığlıklan

EVDEN KAÇMIŞ ÇOCUKLAR GİBİ

Elimi gözümün üstüne
Koyup koyup baktım İzmir'e
Hem gördüm hem görmedim
Evden kaçmış çocuklar gibi
Kızdım kendi kendime

İbrahim'i aradım sonra
Kırk gün kırk gece aradım
Hem buldum seni İbrahim
Hem bulamadım
Yuttu ayaklarımı yokuşlar
Yedi yolun çatında
Ayaksız kaldım

Dibi yorgun bir kazanda
Sıkıntılar kaynatıyor İbrahim
Savuruyor taşmasın diye
Ver ha itiyor bindiği treni
Yarısı kafes yarısı kuş
Evden kaçmış çocuklar gibi

Denizle kızın
Birbirine karıştığı yerde
Aldım avucuma İzmir'i
Aşlık bulgur gibi kokladım
Bu muydu yapacağın Cahit Külebi
Çiçekler türküler kentinde
Burunsuz kulaksız kaldım

İnsanla doğanın
Birbirine karıştığı yerde
Ağır ağır soyundu şiir
Karnı burnunda gebe
Yanakları al al olmuş gibi
Mor salkımlı asmalardan
Bardağıma şarap dolmuş gibi

İşte böyle yeğenim Adnan
Oldukça karışıktır
Ozan denen züğürdün işleri
Gözlerinle görüyorsun
Benimkinden daha büyük
Ekmeğin azı dişleri
Yanlış bir gemiye binmişim
Evden kaçmış çocuklar gibi

ATUF OZAN

Bir yaprak daha düşmüş
Halk ağacından
Tomurcuklar yetim kalmış
Yalnız kalmış yalnızlık
Halk yılının çiçek ayında
Nasıl ölmüş Atuf Ozan

Sevda bir ak kuş mudur
Tüyleri örselenmiş
Kanadı kopmuş mudur
Çırpınıp durur Anadolu'da
Yanar sözcük sözcük şiir
Ürperir hece hece
Bozkırı ısıtmak için
Üşümüş Atuf Ozan

Halka giden yollarda
Bahara dönsün diye kışlar
Durmadan gül dikmiş
Işımış kilimlerde nakışlar
Evreni büyütmek için
Ufalanmış Buğday Ozan
Ağlamış mendilimde oya
Susmuş Dil Ozan

Gömleğimiz serin doktor amca
Etlerimiz niçin sıcak
Anamız yok bacımız yok
Sen yoksun sevgi Baba
Kim kucaklayacak bizi
Elini alnımıza kim koyacak
Soruyor kızamıklı çocuklar

Kara kara yazıları
Ak kağıtlara doldurmuşlar
Kırk gün kırk gece düşünüp
Adını demokrasi koymuşlar
Yapma çiçek ekmişler
Eğri büğrü bahçelere
Çocuk kanıyla sulamışlar
Koklamamış Arı Ozan

YALNIZLIK PAYLAŞILIR

Kim demiş
Yalnızlık paylaşılmaz
Paylaşılırsa eğer
Bize bir şey kalmaz diye
Kim söylemiş

Yok efendim yok
Yersiz bir korkudur bu
Göz darlığı kıskançlık
Bol bol yeter hepimize
Çağdaş yalnızlık

Paylaşılır yalnızlık
Hem de nasıl paylaşılır
Bütün ozanlar bir olup
Yağma edercesine
Paylaşsak yalnızlığı
Tonlarca artar geriye

Yoksul bir paradır yalnızlık
Durmadan üşür halkın cebinde
Tek maddelik bir yasadır
Kendi kendini yargılar
Yürürlüğe girmeden önce

KUŞATMA

Ben gurbete gidiyorum
Bağlayın yaramı
Uzun bir türküyle
Belki dönerim anacığım
Belki dönmem
Çok başlı dağların ardında
Ayrılığa takılmış ayaklarım

Ben yurdumu özlüyorum
Otumu böceğimi
İnsanımı özlüyorum
Kendi elimle yapıyorum
Birbirinden uzun günleri
Güzellerle kuşatılmış
Dört bir yanım
Çirkinliğimi özlüyorum

Çok başlı dağların ardında
Gökten altın yağdırıyorlar
Kuşsütü sağıyorlar
Demir ineklerden
Uygarlıkla kuşatılmış
Dört bir yanım
İlkelliğimi özlüyorum

Geleceğimi yeşertiyor
Tohumun geleceği
Gözlerimle kokluyorum
Cennetteki yapma gülleri
Meleklerle kuşatılmış
Dört bir yanım
Şeytanımı özlüyorum

Biliyorum
Çıktıkça küçülecek yokuş
Büyüyecek güzel atım
Yürüdükçe çoğalacak ayakları
Çoğalacağım üstünde ben
Düşmemi beklemeyin
Sevgilerle kuşatılmış
Dört bir yanım

KARATAHTAYA GÖMÜLEN ÖĞRETMEN

KARATAHTAYA GÖMÜLEN ÖĞRETMEN

Az önce dağ gibiydik
Gözlerime inanamıyorum
Ne de çabuk devrildik
Ölüverdik yere düşmüş gökte
Demek ki nazlı yarım
Sevgisiz sevmişiz birbirimizi
Türküleri eksik söylemişiz

Saçlarınmış meğer
Rüzgârı püfür püfür estiren
Demir önde pas arkada
Kovalaşıp duruyorlar hep
Peki niçin buğday danesinin içinde
Elim yetse de tutabilsem
Unu ışıkla karan ellerinden

Ben seni sevdim seveli
Yüzünü ışıkla yuyan yarım
Kemik önde köpek arkada
Peki ama niçin yani
Başka hiç yer kalmamış gibi
İlle de şiirlerimin içinde

Gücüm yetse de anlatabilsem
Niçin karatahtaya gömüldü
Anadolu'da bir öğretmen
Yüreği dilim dilim sevgi
Yaş içinde cebir denklemleri
Elim yetse de dokunabilsem
Hiç şiir yazmamışların
Gözlerindeki şiire

SOKRATES

İçimiz bir ışık bir ışık
Aman bir görsen öğretmenim
Bir sıcak bir sıcak yüreğimiz
Yüzümüz gül okyanusu
Hoş geldin öğretmenim

Öyle kocaman ki dünyamız
Aman bir görsen öğretmenim
Gönlümüz öyle çoğul
Öyle kalabalık seninle
İğne atsan yere düşmez
Hoş geldin öğretmenim

Çınlıyor toprağın kulakları
Ellerimiz buğdaya değdikçe
Öyle büyüyor ki
Halkımın elindeki ekmek
İnsan insanı sevdikçe
Sevgi geldin öğretmenim

Ekmeğimiz biraz kuru
Suyumuz biraz acı
Ama alın teri gibi temiz
Ana südü gibi helal
Yorgunluk madalyamız olmuş
Bayrağımız olmuş sevmek
Rüzgâr geldin öğretmenim

Sevinirmiş Sokrates
Kendinden daha bilge
Birini gördükçe
Eğilirmiş Sokrates
Ana sütü gibi içmiş de ölümü
Eğilmemiş celladın önünde
Sokrates geldin öğretmenim

DERSİMİZ TARİH

Gezdim saraylarınızı
Dizlerim tutuldu
Gördüm kan lekelerini
Vezir gömleklerinde
Gözlerim tutuldu
Yüzüm tutuldu gülerken
Yüz göz oldum tarihle

Bir testi halk suyu ile
Yıkadım ellerini tarihin
Sildim kan lekelerini
Vezir gömleklerinden
Soyulmuş muz gibi kadınlar
Isıtıyor sultan yataklarını
Divan şiirlerinde

Ben ki malik-ül memalik
Sarı altınlarla süsledim
Kilotu hümayunumu
Lebbeyk ya rab lebbeyk
Bin şükür verdiğin nimete
Hangi çeşmeden içsem bal
Hangi kadınla yatsam bakire
Lebbeyk ya rab lebbeyk
Bin şükür verdiğine vereceğine

Dedemi arıyorum dedemi
Savaşta şehit barışta köle
Tarlanızda ırgat
Cephenizde Mehmet dedemi
Arabistan çöllerinde
Bir eli tüfeğine yapışık
Öbürüyle ot arayıp yemeye
Bulamayan dedemi

Sora sora buldum konağınızı
Tarihte otururmuşsunuz
Hem ölüsünüz hem sağsınız
İğdiş topraklar üstünde
Baharın gözünü oymuşsunuz
Kendini deniz sanan kuyularda
Gemiler boğmuşsunuz
Taş kesilmiş kanlı ekmek
Miğdeyi şerifinizde

DERSİMİZ DEVRİM

Ben ozan milleti
Kanlı el öpmedim hiç
Yemedim bir lokma kirli ekmek
Bir damla eğri su içmedim
Ekinle yeşerdim üşüdüm
Toprakla yandım oğul
Ben ozan milleti
Güldüm bütün yüzlerde
Bütün gözlerde ağladım
Yaramdır bütün yaralar

Toplasam derim hep
Yığsam dünya meydanına
Yaksam topları tüfekleri
Sonra ilk dersimi versem tahtada
Desem ki Dersimiz devrim
En uzun dersimizdir devrim
En kazık dersimizdir
Ben öğretmen milleti
Dede uyurum her akşam
Her sabah çelik uyanırım

Ben teknoloji milleti
Makine ile yatıp kalkarım
Hem karımdır o benim hem kocam
Gönlümü makine ayarlar
Ben cetvel pergel milleti
Ölçünün tartının oğlu
Demir uyurum her akşam
Her sabah çelik uyanrım
Benimle oynamayın emi çocuklar
Sonra bir yerinize batarım

Ben insan milleti
Öc almak için korkudan
Durmadan açar beynimde bir gül
Hem koklarım hem koklayamam
Kapımın önünden geçermiş
Sonsuzluğun sınırları
Koşarım koşarım da ulaşamam
İyi ki ulaşamam
Savaşır evrenin dölevinde
Tohumla tomurcuk su ile ateş
İyi ki durduramam

DERSİMİZ SEVGİ

Nesine bahar nesine bahçe
Ötmesiz bir kuşun
Neylesin al yanak
Gamze ne yapsın
Gülmesiz bir kıza
Değil mi Karaca Oğlan

Kullana kullana
Kirlettik her şeyimizi
Aşındırıp eskittik işte
Kala kala bir bu kaldı
Sevgi kaldı elimize
En sağlam dinimiz
Yoksulluk da kim oluyormuş
Değil mi Yunus Emre

Dinleyin beni çocuklar
Binmeyin bu kör gemiye
Bu can çekişen denizi
Götürüp koyun yerine
Kiklop amcalara bakmayın siz
Binlerce göz her birinizde
Değil mi Homeros
Sirenler de kim oluyormuş
Değil mi Ruhi Usta

Yalnızlık da kim oluyormuş
Haydi bakalım çocuklar
İniyoruz bu başsız dağdan
Ayrılık da kim oluyormuş
Boyuyor kendi kendini gurbet
Gözlerinizin rengine
Değil mi Nazım Usta

Yer yorgun gök yorgun
Suyu sıkılmış bulutlar
Çıkıyoruz bu üzümsüz bağdan
Haydi bakalım çocuklar
Azrail de kim oluyormuş
Kim oluyormuş Hızır Paşa
Binlerce can her birinizde
Acıyın cellatlarına
Değil mi Pir Sultan

Yer dargın gök dargın
Kala kala bir bu kaldı
Sevgi kaldı elimizde
En güleç dinimiz
Haydi bakalım çocuklar
Çıkıyoruz bu çirkin çağdan
Öfke de kim oluyormuş
Pinochet amcalara bakmayın siz
Değil mi Neruda

ET KOYNUMA HOŞ GELDİNİZ

Merhaba size
Et koynuma yuva yapan
Kanatsız kuşlar
Dünyada ağaç kalmamış da
Bula bula beni bulmuşlar
Dallarıma hoş geldiniz
Kanatsız kuşlar

Selam size
Hiç şiir yazmamış ozanlar
Kırk tonluk Tanrısını
Sırtında bir tüy gibi
Taşıyan anam babam
Kardaşlarım bacılarım
Alın götürün sevincimi
Bana kalsın acılarım

İkiye mi böldük ne
Bir sevdayı ortasından
Yarısı o çağda yarısı bu çağda
Gündüzler ince bir tülbent
Islanıp kurur aramızda

Et koynuma hoş geldiniz
Ak kuşlar akça kuşlar
Günaydın size
Oğlum kızım karım
Sizi öğrendikleriniz örseler
Beni yaralar unuttuklarım

Direnç sana
Hiç deniz görmemiş gemi
Göklerime hoş geldiniz
Ak kuşlar akça kuşlar
Sevgi size oğlum kızım karım
Sizi yitirdikleriniz ağlatır
Beni bulduklarım

YAŞLILIK ALIŞTIRMALARI

1 — BAŞKA ZAMAN BUYURSANIZ

Bir yaşam yürüyüp de
Bitiremediğim yollar
İne çıka bezdirdiğim merdiven
Yorgun paltom ak saçlı şapkam
Beli bükülmüş bastonum
Şiirler şarkılar türküler
Almadan veren kitaplarım
Yerini daralttığım insanlar
Sevdiklerim sevmediklerim
Özür dilerim hepinizden
Ölemem sizden izinsiz
Helal etmezseniz can veremem

Siz misiniz sayın ölüm
Hoş geldiniz buyurun
Bağışlayın dağınıklığımı
İsterseniz şöyle buyurun
Bilmem ki nasıl söylesem
Hiç hazır değilim inanın
Her işim bir yerde
Sevdam başımdan aşkın
Sizin de gördüğünüz gibi
Dünya bir güzel bir güzel
İnsanlar öyle sıcak sevecen
Başka zaman buyursanız
Böyle bir günde ölemem

Sayın ölüm gene mi siz
E aşkolsun vallahi
Ne de çabuk geldiniz
Yaşam dediğin ne ki
Gözün yumup açmış gibi
Hiç bir işe varamadım daha
Sevdalarım yarım yarım
Ne gülüyorsunuz pis pis
Ölmek kolaysa eğer
Buyurun siz ölün sayın ölüm

2 — YAVAN BAL

Baston gözlük kulaklık ıraksak
Emekli öğretmen ocak köşe minder
Öksürük ıhlamur yün hap lapa
Takma diş miğde asit oksit
Durmuş saat sönmüş sıgara
Susuz değirmen telsiz saz
Türkülere selam edin

Park sonbahar ağaç dal
Yel sarı yaprak sarı soru
Kimsiniz ya sız kimsiniz
Göz kuyu ağız kovuk mağara
Bir kedinin yedinci canı
Üşeniyor yalnızlığını kovalamaya
Tuzsuz lapa yasyavan bal

Külrengi kışrengi karrengi
Düşlerime ak düştü
Ya öyle mi demek öyle
Ne dediniz ya siz ne dediniz
Kaplumbağanın sonuncu canı
Üşeniyor kabuğundan çıkmaya
Yahu bu ölünün neresi sağ

Yüz kırış buruş göz kuyu
Emekli oruç aylık maylık şaka
Tahıl bulgur çökelek mökelek
Nasılsınız ya siz nasılsınız
Baba bana pirzola al odun al
Yahu bu şakanın neresi şaka
Gül dedim de niye gülmediniz
Yahu bu yasanın neresi yasal

Baston ayak yol iniş yokuş
Ev hastane ev hastane posa
Göz kuyu ağız acı mağara
Dok dok doktor ilaç milaç
Soluk al aldım sahi aldın mı
Yahu adam söverek öldü
Peki nasıl duydunuz
Ya siz nasıl duymadınız

ANALAR - OĞULLAR

ANALAR OĞULLAR

Benim köyümde analar
Alıç ağaçlarına salıncak kurar
Nenni söyler çocuklarına
Alıç ağaçları uyur da
Çocuklar uyumaz

Kaynar sıcağın altında
Bir elleri arpa yolar analar
Beşik sallar bir elleri
Beşikler yorulur da
Kolları yorulmaz

Benim köyümde neneler
Masal söyler torunlarına
İyilik üstüne güzellik üstüne
Kurtlar kuşlar dinler de
Torunlar dinlemez

Büyük kentlerin sokaklarına
Aş yağarmış ekmek yağarmış
Lapa lapa mutluluk yağarmış gökten
Yıllanmış yalanlar alınıp satılır
Cinler şeytanlar inanır
Bizim kırca keçi inanır da
Oğlağı inanmaz

GÖRGÜ TANIĞI

Küçücük bir sabah
Bir çocuk sabahıydı
Anam olmadığı için
Oyuncağım uyandırdı beni
Taradı saçlarımı
Öptü yüzümden

Yersiz göksüz bir sabah
Bir öksüz sabahıydı
Açtım bütün gözlerimi
Baktım dışarı gözsüzce
Ne kımıltı ne fısıltı
Çıt çıkarmadan duruyor
Kocaman bir ağıt
Anamın güleç yüzünde

Babam olmadığı için
Oyuncağım kucakladı beni
Gıdıkladı mıncıkladı
Attı havaya havaya
Kaşları kara bıyığı kaytan
Ak düşmemişti saçlarına
Soluğu baba kokuyordu

Ablam olmadığı için
Oyuncağım tuttu elimden
Götürdü beni gezmeye
Kar yağıyordu başıma
Ölmüş kuşlar yağıyordu
Ak bir uyku olmuştu ölüm
Anamın gözlerinde

Babamı amcalar vurdu
Abiler öldürdü abimi ablamı
Babam çok kitap okurmuş
Abim yazı yazarmış duvarlara
Beni vurmayın amcalar
Ne okuma bilirim ne yazma

Babamı amcalar vurdu
Abiler öldürdü abimi ablamı
Kendi kendine öldü anam
Onu kimse öldürmedi
Ben anama küstüm yargıç amca
Ölürken beni öpmedi

DÜNYA ÇAMAŞIR GÜNÜ

Aldı Asi ırmağı
Bakalım ne söyledi :

Gelin bakın gelin
Görün gözlerinizle
Gülsuyunda yıkanıyor
İskender'in kirli çamaşırları
Geçmeyin üstümden geçmeyin
Sevmedikçe insan insanı

Gözlerimi ayıra ayıra
Baktım tarihin aynasına
Pamuk değil kav değil
Niçin yanıyor Antakya
Söndüremedim
Ne yana gitti bu sevgl
Gördünüz mü
Ben görmedim

Banyoya girmeden önce
Soyunmuş Nikatur'un küçük kızı
Ateşten bir yontu gibi
Dikilmiş yalnızlığın ortasına
Demir bir portakalı soyuyor
Ağzını ısırıyor dişleri
Dadısı biraz geç kalmış da
Hangi cehenneme gitmiş bu cadı
Duydunuz mu
Ben duymadım

Sesten çiçek yapmışlar
Kulağına koklatmışlar
Düğün değil bayram değil
Niçin oynuyor Antakya
— Kimse kimseye el değil
Ya ben niye ağlıyorum
Bildiniz mi
Ben bilmedim

Aldı on yaşında bir çocuk
Bakalım ne söyledi :

Bırakın laflamayı amcalar
Ankara'nın ortasında
Şu küfeyi kaldırın yürürlükten
Dünya çamaşır gününde
Temiz çamaşır verin sırtıma
Yüzüme gülme verin azıcık
Parayla gülen ablalar

KÜFECİ

Çelik çimento yüksekev (apartman)
Yuva leylek insan arı petek kovan
Çiçek yok bal yok yer gök yavan
Kent hız cadde taşıt sel insan
Yüksekev yüksekev örümcek anten
Sokak sokak sokak sokak satranç
Oduncu sütçü yoğurtçu yoğuuurt
Gecekondu köstebek böcek çıyan
Kerpiç tutya teneke çöl insan
Yer yok gök yok ay yıldız yok
Yaralarım göz göz oldu tuz yok
Kent kuyu Yusuf Yakup zindan

Pazar hamal çocuk küfe sırt semer
Gez dolan gez dolan bekle gözle
Hanımlar beyler abiler küfeci küfe
Sıcak toz duman çığlık sel insan
Gel küçük sen değil sen değil sen
Küfe sırt yara bacak ince kara
Koş abinin ardından dolan ha dolan
Peynir pastırma sucuk mucuk salam
Sarı kavun mor üzüm şeftali pembe
Sokak sokak sokak git ha git ha
Sağa sap sola dön in ha çık ha
Yüksekev yedinci kat 21 numara
Küfe kurşun dağ tepe zile bas bekle

Parti marti demokrasi seçim meçim
Yemin şeref meref namus breh breh
Bakan koltuk moltuk tesbih secde
Din min para daha uludur Tanrıdan
Oda moda tüccar yasa masa rap rap
Sabun losyon reklam kadın eti koku
Sevap günah büngür büngür memeler
Kalça göğüs kavuşmuyor düğmeler
Üretim tüketim emek artı değer
Demeç memeç yedi renkli sendika
Ye iç öpüş koklaş seviş keçi geviş
Ahlak mahlak din min miğde cüzdan
Tanrı ulu da niye bit gibi insan

KİM NE DİYECEK

— Yeğenim Adnan
ve Nezahat için —

Bir kızı seviyorsun
Şurdan git şöyle dön
Burası yol kim ne diyecek
Belki balkandadır şimdi
Bilerek bilmeyerek

Hadi vur kapıyı
Ev arıyorsun işte
Ne var bunda çekinecek
Belki o açacak kapıyı
Bilerek bilmeyerek
— Bekara ev mi verirler —
En yumuşak sesiyle konuşup
En taze yüzüyle gülecek

Hadi canım saklamayın
Açılın birbirinize
Ne var bunda düşünecek
Çocuklar büyüdükçe
Ekmekler küçülecek
Parasını ödedikten sonra
Kim ne diyecek

Gerçeğe karıştı düş
Oyuna geldi sevda
Çiçek açmış şeftali ilk gün
Soyulmuş badem ilk gece
Ağzınızda küçük bir şarkı
Ucuzlatır bakkalı manavı
Çekişirsiniz ara sıra
Kim ne karışır
İnsan o yaşlarda
Şurdan küser şurdan barışır

—Sayın eşinizle birlikte—
Kalkın bir düğüne gidin
Çağırmasalar daha iyi
Çağırmışlar hadi gidin
Ne var bunda düşünecek
Herkesin kutusu kapalı
Açmadıkça kim bilecek

Ana baba oldunuz bak
— Sayın eşinizle birlikte —
Sizi sevgiler bitirecek
Yaşlılar uyuklarken
Eskiyen sedirlerde
Kırk ayaklı çocuklar
Tepim tepim tepinecek
Çocuklar da yaşlanır bir gün
Kim ne diyecek

İ Ç İ N D E K İ L E R

HALK ÇAĞI

KARACA OĞLAN'IN KARASI

HALK ÇAĞI

ALİ YÜCE

şiir

Güler kurşun
Ağlar kanım
Kısa yılcıklar içinde
Uzun uzun çağlar kanım
Yaz bunu bir yere ozan
Destan kanım

ÖNEMLİ NOT:

Bu kitap basılı fiyatının üzerinde satılamaz.

100 Lira